

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૦૦/૧૯૯૬

સાથે

ક્રિમિનલ રિવિઝન એપિલિકેશન નંબર ૩૭૯/૧૯૯૬

સાથે

ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૦૧/૧૯૯૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે?	
૨.	રિપોર્ટ્સને સંદર્ભિત કરવાં કે નહિ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઇચ્છે છે?	
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય	

	પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	
--	---------------------	--

=====

ગુજરાત રાજ્ય.... અપીલકર્તા

વિરુદ્ધ

ચંદુલાલ રવજીભાઈ પટેલ.... સામાવાળા/પ્રતિવાદી

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા નંબર ૧ તરફથી એડિશનલ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર મિસ સી. એમ.

શાહ

સામાવાળા/પ્રતિવાદી નંબર ૧ તરફથી મિસ્ટર બુદ્ધભટ્ટી, મિસ્ટર એમ. એમ.

તિર્મિઝી

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

તારીખ: ૧૮/૦૨/૨૦૧૫

સંયુક્ત મૌખિક ચુકાદો

૧. તમામ મેટર્સ એક જ ચુકાદા અને હુકમમાંથી ઉદ્ભવતી હોવાથી, તેમને એકસાથે સાંભળવામાં આવેલ છે અને આ સંયુક્ત ચુકાદા દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૨. ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૦૦/૧૯૯૬ અપીલકર્તા-રાજ્ય દ્વારા, જામનગરના વિદ્વાન એડિશનલ સેશન્સ જજ (ટૂંકમાં, 'ટ્રાયલ કોર્ટ') દ્વારા સેશન્સ કેસ નંબર ૮૦/૧૯૯૩ માં આપવામાં આવેલા ચુકાદા અને હુકમ તારીખ ૨૩/૦૭/૧૯૯૬ અન્વયે આરોપી-પ્રતિવાદી પર લાદવામાં આવેલી સજા વધારવા માટે દાખલ કરેલ છે, જેના દ્વારા ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપી-પ્રતિવાદીને આઈપીસીની કલમ ૩૨૪ હેઠળના ગુના માટે દોષિત ઠેરવી રૂ. ૨,૦૦૦/- નો દંડ અને દંડ ન ભરે તો ત્રણ મહિનાની સખત કેદની સજા ફટકારી હતી, પરંતુ કેદનો સમયગાળો તેમણે અગાઉ ભોગવેલી કેદના સમયગાળા, એટલે કે ચાર દિવસ પૂરતો મર્યાદિત રાખ્યો હતો.

૩. ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૦૧/૧૯૯૬ પણ અપીલકર્તા-રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરેલ છે, જેમાં ટ્રાયલ કોર્ટના તારીખ ૨૩/૦૭/૧૯૯૬ ના ચુકાદા અને હુકમને પડકારવામાં આવ્યો છે, જેના દ્વારા આરોપી-પ્રતિવાદીને ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૩૦૭ અને ૫૦૪ તેમજ ધ બોમ્બે પોલીસ એક્ટની કલમ ૧૩૫(૧) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનામાંથી નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવ્યા છે.

૪. ક્રિમિનલ રિવિઝન એપિલકેશન નંબર ૩૭૯/૧૯૯૬ મૂળ ફરિયાદી દ્વારા ઉપર મુજબના ટ્રાયલ કોર્ટના હુકમથી નારાજ થઈને દાખલ કરેલ છે.

૫. ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરાયેલા ફરિયાદપક્ષના કેસની ટૂંકી હકીકતો એ છે કે ૧૫/૧૦/૧૯૯૧ ના રોજ, જ્યારે મૂળ ફરિયાદી પોતાના ઘરે હતા, ત્યારે તેમને જાણવા મળ્યું કે અહીંના મૂળ આરોપી-પ્રતિવાદીએ તેમના ભાઈ લાધા જેરામને ઈજાઓ પહોંચાડી છે. આથી, ફરિયાદી તેમના બનેલી સાથે ગુનાના સ્થળે ગયા હતા. ત્યાં પહોંચતા જ ફરિયાદીને માલૂમ પડ્યું કે ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિ જમીન પર લોહીના ખાબોચિયામાં પડેલા હતા અને પૂછવામાં આવતા ઈજાગ્રસ્તે તેમને જણાવ્યું કે આરોપીએ પહેલા તેમને ગાળો આપી હતી અને જ્યારે ભોગ બનનારે તેમને તેમ ન કરવા કહ્યું, ત્યારે આરોપીએ તેમના પર ધારીયા વડે હુમલો કર્યો અને તેમને ઈજાઓ પહોંચાડી. ફરિયાદ નોંધાવા પર, પોલીસે કથિત ગુનાની તપાસ હાથ ધરી અને પૂરતા પુરાવા મળતા આરોપી વિરુદ્ધ ચાર્જશીટ ફાઈલ કરી. ટ્રાયલના સમયે, આરોપીએ ગુનાની કબૂલાત ન કરતા, કેસ ટ્રાયલ માટે સુપ્રત કરવામાં આવ્યો હતો.

૬. ટ્રાયલના સમયે, આરોપીનો ગુનો સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે નીચેના સાક્ષીઓની તપાસ કરી હતી;

સાક્ષી નંબર	સાક્ષીનું નામ	આંક
૧	લાધા જેરામ	૧૨
૨	ડૉ. ગોકલ દેવજી	૧૩
૩	રણછોડ જેરામ	૧૭

સાક્ષી નંબર	સાક્ષીનું નામ	આંક
૪	ધીરુભા રાધાજી	૧૯
૫	ગોવિંદ રત્ના	૨૧
૬	ગોવર્ધન જેરામ	૨૩
૭	ભીખુભા ભોજુભા	૨૪
૮	બાલુભા નાગભા રાણા	૨૬
૯	ચંદ્રસિંહ રામસિંહ સોલંકી	૨૮

૭. મૌખિક પુરાવાઓ ઉપરાંત, ફરિયાદપક્ષે તેના કેસના સમર્થનમાં નીચેના દસ્તાવેજી પુરાવાઓ પણ રજૂ કર્યા હતા;

ક્રમ નંબર	દસ્તાવેજોની વિગત	આંક
૧	એફઆઈઆર	૧૮
૨	મેડિકલ સર્ટિફિકેટ	૧૪

ક્રમ નંબર	દસ્તાવેજોની વિગત	આંક
૩	ગુનાના સ્થળનું પંચનામું કરવામાં આવેલ	૨૦
૪	લોહીવાળા કપડાં જપ્ત કરવાનું પંચનામું કરવામાં આવેલ	૨૨
૫	ડિસ્કવરી પંચનામું કરવામાં આવેલ	૨૫
૬	એફએસએલને લખાયેલો ફોરવર્ડિંગ લેટર	૨૯, ૩૦
૭	એફએસએલ રિપોર્ટ	૩૨

૮. ટ્રાયલના અંતે, ધ કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું વહેદું નિવેદન રેકૉર્ડ કરવામાં આવ્યું હતું, અને ત્યારબાદ, ટ્રાયલ કોર્ટે અહીં ઉપર ફકરા-૨ માં ઉલ્લેખિત ચુકાદો અને હુકમ પસાર કર્યો હતો. આથી, હાલની અપીલ.

૯. વિદ્વાન એપીપી મિસ શાહે સબમિટ કર્યું કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો હુકમ વિપરીત છે, કારણ કે આરોપી પર લાદવામાં આવેલી સજા અપૂરતી છે. આ અદાલતને પણ એવું જ લાગે છે, કારણ કે આરોપીને માત્ર ચાર

દિવસની કેદની સજા ફટકારવામાં આવી છે, એટલે કે ટ્રાયલ પેવિંગ દરમિયાન તેમણે ભોગવેલી કેદનો સમયગાળો, માત્ર એટલા માટે કે આ ઘટના વર્ષ ૧૯૯૧ માં બની હતી અને ટ્રાયલનો નિકાલ વર્ષ ૧૯૯૬ માં થયો હતો. વિદ્વાન જજે, વર્ષ ૧૯૯૬ માં, ભોગ બનનાર ઈજાગ્રસ્ત લાધા જેરામને રૂ. ૧,૦૦૦/- ની રકમ આપીને ધ કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૩૫૭ ની જોગવાઈઓનો આશરો લીધો હતો. મિસ શાહે, તેથી, સબમિટ કર્યું કે, ઘટનાની તારીખથી આશરે ૨૫ વર્ષ વીતી ગયા હોવા છતાં, આ અદાલત સજાના સંબંધમાં ટ્રાયલ કોર્ટના હુકમમાં હસ્તક્ષેપ કરે.

૧૦. આઈપીસીની કલમ ૩૨૪ નીચે મુજબ છે;

"૩૨૪. ખતરનાક હથિયારો અથવા સાધનો વડે સ્વેચ્છાપૂર્વક વ્યથા પહોંચાડવી: કલમ ૩૩૪ માં આપેલી જોગવાઈ સિવાય, જે કોઈ સ્વેચ્છાપૂર્વક શૂટિંગ કરવાના, ભોંકવાના અથવા કાપવાના કોઈપણ સાધન વડે, અથવા કોઈપણ એવા સાધન વડે કે જેનો ગુનાના હથિયાર તરીકે ઉપયોગ કરવાથી મૃત્યુ નીપજવાની સંભાવના હોય, અથવા અગ્નિ અથવા કોઈપણ ગરમ પદાર્થ વડે, અથવા કોઈપણ ઝેર અથવા કોઈપણ ક્ષયકારી પદાર્થ વડે, અથવા કોઈપણ વિસ્ફોટક પદાર્થ વડે અથવા માનવ શરીર માટે શ્વાસમાં લેવો, ગળી જવો અથવા લોહીમાં મેળવવો હાનિકારક હોય તેવા કોઈપણ પદાર્થ વડે, અથવા કોઈપણ પ્રાણી વડે સ્વેચ્છાપૂર્વક વ્યથા પહોંચાડે, તેને ગમે તે વર્ણનની કેદની

સજા જે ત્રણ વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય તેટલી, અથવા દંડની, અથવા બંને સજા કરવામાં આવશે."

૧૧. ઉપરોક્ત બાબતને ધ્યાનમાં લેતા, જો કેદની સજાને દંડમાં બદલવામાં આવે અને દંડ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા મૂળ રૂપે લાદવામાં આવેલા રૂ. ૨,૦૦/- થી વધારીને રૂ. ૧૫,૦૦/- કરવામાં આવે, તો તે ન્યાયના હેતુઓને પૂર્ણ કરશે. વધુમાં, ધ કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૩૫૭ ની જોગવાઈઓનો આશરો લઈને, જો મૂળ ભોગ બનનારને રૂ. ૧૪,૦૦/- ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે, તો તે ન્યાયી અને યોગ્ય રહેશે. આથી, ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૦૦/૧૯૯૬ આંશિક રીતે મંજૂર થવાને પાત્ર છે.

૧૨. જ્યાં સુધી આરોપીને ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૩૦૭ અને ૫૦૪ તેમજ ધ બોમ્બે પોલીસ એક્ટની કલમ ૧૩૫(૧) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનામાંથી નિર્દોષ છોડી મૂકવા સામેની ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૦૧/૧૯૯૬ નો સંબંધ છે, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા નિર્દોષ છૂટકારાના હુકમ સામે આ અદાલત દ્વારા અપીલની સુનાવણીને સંચાલિત અને નિયંત્રિત કરતા સિદ્ધાંતો સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા અસંખ્ય ચુકાદાઓમાં ખૂબ જ સંક્ષિપ્તમાં સમજાવવામાં આવ્યા છે. "મુરલીધર ઉર્ફે ગિદ્દા અને અન્ય વિરુદ્ધ કર્ણાટક રાજ્ય", એ.આઈ.આઈ.આર. ૨૦૧૪ એસ.સી. ૨૨૦૦ ના કેસમાં એક તાજેતરના ચુકાદામાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે નિર્દોષ છૂટકારાના હુકમ સામેની અપીલમાં હાઈકોર્ટની સત્તાઓ નક્કી

કરી છે. સદર ચુકાદાના ફકરા ૧૨ માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે;

"૧૨. નિર્દોષ છૂટકારા સામેની અપીલોની સુનાવણી કરતી વખતે, અપીલ અદાલતે નીચેની બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ: (૧) આરોપી વ્યક્તિની તરફેણમાં નિર્દોષતાની ધારણા હોય છે અને આવી ધારણા ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા તેની તરફેણમાં પસાર કરાયેલા નિર્દોષ છૂટકારાના હુકમથી વધુ મજબૂત બને છે, (૨) જ્યારે અપીલ અદાલત નિર્દોષ છૂટકારા સામેની અપીલની ગુણવત્તા પર વિચારણા કરતી હોય ત્યારે આરોપી વ્યક્તિ વ્યાજબી શંકાના લાભ માટે હકદાર છે, (૩) જો કે, નિર્દોષ છૂટકારા સામેની અપીલો પર વિચાર કરતી વખતે અપીલ અદાલતની સત્તા દોષિત ઠેરવવા સામેની અપીલોમાં તેની સત્તાઓ જેટલી જ વ્યાપક છે, છતાં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા રેકૉર્ડ કરાયેલા હકીકતના તારણોમાં ખલેલ પહોંચાડવી નહીં. તે એટલા માટે છે કારણ કે ટ્રાયલ કોર્ટને સાક્ષીઓનું વર્તન જોવાનો લાભ મળ્યો હતો. જો ટ્રાયલ કોર્ટ કેસની હકીકતોનો વ્યાજબી દ્રષ્ટિકોણ અપનાવે, તો અપીલ અદાલત દ્વારા નિર્દોષ છૂટકારાના ચુકાદામાં હસ્તક્ષેપ કરવો ન્યાયી નથી. જ્યાં સુધી ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કરાયેલા તારણો સ્પષ્ટપણે ખોટા ન હોય અથવા કાયદાના ભૂલભરેલા દ્રષ્ટિકોણ પર આધારિત ન હોય અથવા જો આવા તારણોને રહેવા દેવામાં આવે તો તેનાથી ગંભીર અન્યાય થવાની

સંભાવના હોય, ત્યાં સુધી અપીલ અદાલત તરફથી આવા તારણોમાં હસ્તક્ષેપ કરવામાં અનિચ્છા દર્શાવવી સંપૂર્ણપણે ન્યાયી છે, અને (જ) માત્ર એટલા માટે કે અપીલ અદાલત પુરાવાના પુનઃ મૂલ્યાંકન અને પુનઃ ચકાસણી પર જુદો દ્રષ્ટિકોણ અપનાવવા પ્રેરાય છે, જો અદાલત દ્વારા અપનાવવામાં આવેલો દ્રષ્ટિકોણ એક સંભવિત દ્રષ્ટિકોણ હોય તો નિર્દોષ છૂટકારાના ચુકાદામાં હસ્તક્ષેપ કરવો ન્યાયી નથી. પુરાવાના સમાન રીતે સંતુલિત દ્રષ્ટિકોણના પરિણામે અપીલ અદાલત દ્વારા ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદામાં હસ્તક્ષેપ થવો જોઈએ નહીં."

૧૩. નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે "શિવશરણપ્પા અને અન્ય વિરુદ્ધ કર્ણાટક રાજ્ય", જે.ટી. ૨૦૧૩ (૭) એસ.સી. ૬૬ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે;

"એ અપીલ અદાલત સમગ્ર પુરાવાનું પુનઃ મૂલ્યાંકન કરવા માટે સત્તાધારી છે, જો કે, ચોક્કસ અન્ય સિદ્ધાંતોનું પણ પાલન કરવાનું રહેશે અને એ ધ્યાનમાં રાખવું પડશે કે નિર્દોષ છૂટકારાના પરિણામે નિર્દોષતાની બેવડી ધારણા થાય છે."

૧૪. ઉપરોક્ત ચુકાદાઓમાં ઠરાવવામાં આવેલ રેશિયો આ અદાલતને ઉપરોક્ત કલમો હેઠળના ગુના માટે આરોપીના નિર્દોષ છૂટકારાના પાસા પર ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા દ્રષ્ટિકોણ કરતાં જુદો દ્રષ્ટિકોણ અપનાવવાની મંજૂરી આપશે નહીં. હાલના કેસમાં ફરિયાદપક્ષ આરોપી-પ્રતિવાદી વિરુદ્ધ ધ

ઈન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૩૦૭ અને ૫૦૪ તેમજ ધ બોમ્બે પોલીસ એક્ટની કલમ ૧૩૫(૧) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાના આરોપો શંકાથી પર સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયું છે. આથી, ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૦૧/૧૯૯૬ ડિસ્મિસ થવાને પાત્ર છે.

૧૫. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં લેતા, મૂળ ફરિયાદી દ્વારા ફાઈલ કરાયેલી ક્રિમિનલ રિવિઝન એપ્લિકેશન નંબર ૩૭૯/૧૯૯૬ પણ ટકી શકશે નહીં અને તે ડિસ્મિસ થવાને પાત્ર છે.

૧૬. પરિણામે, ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૦૦/૧૯૯૬ આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં આવે છે. ટ્રાયલ કોર્ટનો તારીખ ૨૩/૦૭/૧૯૯૬ નો ચુકાદો અને હુકમ, આરોપી-પ્રતિવાદી પર આઈપીસીની કલમ ૩૨૪ હેઠળના ગુના માટે અગાઉ ભોગવેલા સમયગાળાની કેદની સજા લાદવા સુધી કન્ફર્મ કરવામાં આવે છે, જ્યારે કે, આરોપી-પ્રતિવાદી પર રૂ. ૨,૦૦૦/- નો દંડ લાદવાના સુધી તે સુધારેલ ગણાશે અને દંડ વધારીને રૂ. ૧૫,૦૦૦/- કરવામાં આવે છે, જે તેમના દ્વારા આજથી ચાર અઠવાડિયાની અંદર સંબંધિત ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ જમા કરાવવાનો રહેશે, તેમ કરવામાં નિષ્ફળ જશે તો આરોપી-પ્રતિવાદીએ એક વર્ષની સખત કેદ ભોગવવી પડશે. ઉપરોક્ત રકમ જમા થવા પર, ટ્રાયલ કોર્ટ મૂળ ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનારને રૂ. ૧૪,૦૦૦/- ચૂકવશે, જ્યારે બાકીના રૂ. ૧,૦૦૦/- સરકારી તિજોરીમાં જશે.

૧૭. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં લેતા, ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૦૧/૧૯૯૬ અને ક્રિમિનલ રિવિઝન એપિલકેશન નંબર ૩૭૯/૧૯૯૬ ટકી શકશે નહીં અને તેઓ ડિસ્મિસ કરવામાં આવે છે. આર એન્ડ પી સંબંધિત ટ્રાયલ કોર્ટને તાત્કાલિક પરત મોકલી આપવામાં આવે.

(કે. જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

ઉમેશ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.